

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์

จาก ศคต. บูดาเปสต์

Weekly News

สัปดาห์ที่ 29 ส.ค. – 4 ก.ย. 2564

EU คุ่มเข้มสารปนเปื้อนในอาหารเพิ่มเติม ปรับปริมาณตะกั่วและแคดเมียม เตรียมแบนไทเทเนียมไดออกไซด์

เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2564 หน่วยงานตรวจสอบความปลอดภัยด้านอาหารแห่งสหภาพยุโรป (European Food Safety Authority หรือ EFSA) แถลงในรายงานประเมินความปลอดภัยของสารไทเทเนียมไดออกไซด์ในวัตถุเจือปนอาหารฉบับล่าสุดว่า ข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันยืนยันว่าสารไทเทเนียมไดออกไซด์มีความเสี่ยงที่เป็นพิษต่อพันธุกรรม (Genotoxicity) เป็นเหตุให้ไม่สามารถยืนยันปริมาณที่มนุษย์สามารถรับประทานและสะสมเข้าในร่างกายได้ทุกวันโดยไม่ก่อให้เกิดความผิดปกติใดๆ ต่อสุขภาพอนามัย (Safe level for daily intake) จึงให้ถือว่าสารไทเทเนียมไดออกไซด์ไม่ปลอดภัยสำหรับการบริโภค (Unsafe) ข้อมูลชุดนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญให้กับคณะกรรมการอาหารยุโรปในการพิจารณาห้ามใช้สารดังกล่าวในการผลิตอาหารทั้งสหภาพยุโรปในอนาคต

ก่อนหน้านี้ ประเทศฝรั่งเศสห้ามใช้สารดังกล่าวในสินค้าอาหารที่จำหน่ายในประเทศตั้งแต่ปี 2562 โดยชี้แจงว่าไม่มีหลักฐานยืนยันความปลอดภัยของสารดังกล่าวต่อผู้บริโภคในระยะยาว

สารไทเทเนียมไดออกไซด์ (Titanium dioxide: TiO_2) หรือมักเรียกในวงการอุตสาหกรรมอาหารว่า E171) โดยทั่วไปมีสีขาว ทึบแสง ใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เนื่องจากไม่มีกลิ่น และดูดซับได้ดี ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมอาหาร มักใช้สารไทเทเนียมไดออกไซด์ในสารแต่งสีขาว เช่น ซุป น้ำสต็อก ซอสปรุงรส ลูกกวาด หมากฝรั่ง แป้ง น้ำตาลตกแต่งหน้าเค้กและขนมอบต่างๆ รวมทั้ง น้ำตาลไอซิ่ง เป็นต้น ปรุงแต่งสีอาหารให้มีสีนวลขึ้น และใช้เคลือบฟิล์มบนพื้นผิวผลิตภัณฑ์ขนม ไม่ให้ขนมติดกัน แต่มีได้มีคุณค่าทางโภชนาการแต่อย่างใด นอกจากนี้ ยังใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอื่นๆ เช่น ใช้เป็นส่วนประกอบของบรรจุภัณฑ์ เวชภัณฑ์ ยาสีฟัน เครื่องสำอาง ครีมกันแดด สีทาบ้าน เป็นต้น เนื่องจากมีคุณสมบัติเพิ่มความขุ่นหนืด ทำให้ผิวกระจ่างใส นุ่มลื่น และป้องกันแดดจากคุณสมบัติทึบแสงและการดูดกลืนรังสี UV ได้

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 10 และ 11 สิงหาคม 2564 คณะกรรมาธิการยุโรปได้ออกประกาศ [Commission Implementing Regulation \(EU\) 2021/1317](#) ว่าด้วยการแก้ไขปริมาณตกค้างสูงสุด (MLs) ของสารตะกั่ว (Lead) ในอาหาร และ [Commission Regulation \(EU\) 2021/1323](#) การแก้ไขปริมาณตกค้างสูงสุด (MLs) ของสารแคดเมียม (Cadmium) ในอาหาร ตามลำดับ ปรับปรุงเพิ่มเติมจากระเบียบเก่า เนื่องจากสารดังกล่าวเป็นพิษ

ต่อระบบต่างๆ ในร่างกายมนุษย์ อีกทั้งเป็นสารก่อมะเร็ง จึงปรับปริมาณ MLs ในสินค้าอาหารกลุ่มเสี่ยง และอาหารที่บริโภคโดยทารกและเด็กเล็ก เช่น นม นมสำหรับทารก อาหารทารก เนื้อสัตว์ ธัญพืช น้ำมัน ผัก ผลไม้ น้ำผลไม้ ไวน์ อาหารเสริม สมุนไพร เกลือ เป็นต้น

ทั้งนี้ สินค้าที่ผลิตขึ้นก่อน 31 สิงหาคม 2564 (วันที่ระเบียบข้างต้นมีผลบังคับใช้) อนุโลมให้จำหน่ายในท้องตลาดได้จนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565

คณะกรรมการการยุโรปรายงานว่า การบังคับใช้กฎระเบียบดังกล่าวเป็นไปเพื่อลดปริมาณสารก่อมะเร็งในสินค้าอาหาร และส่งเสริมให้ผู้บริโภคเข้าถึงอาหารที่ดีต่อสุขภาพมากขึ้น อันเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการต่อสู้กับโรคมะเร็ง Europe's Beating Cancer Plan ปี 2564 เนื่องจากโรคมะเร็งเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญของประชากรทั่วโลก ปัจจุบัน ผู้ป่วยโรคมะเร็งราว 1 ใน 4 จากทั่วโลกอยู่ในพื้นที่สหภาพยุโรป โรคมะเร็งที่พบบ่อยได้แก่ มะเร็งปอด มะเร็งเต้านม มะเร็งกระเพาะอาหาร มะเร็งตับ และมะเร็งลำไส้ โดยจำนวนผู้ป่วยโรคมะเร็งมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี

นโยบายดังกล่าวของสหภาพยุโรป มุ่งเน้นการป้องกันความเสี่ยง การตรวจคัดกรองโรค การวินิจฉัยให้ทันที่ การรักษา และการประกันคุณภาพชีวิตของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบ Long Term Care ทั้งผู้ป่วยโรคมะเร็ง ผู้ที่หายขาดจากโรคมะเร็ง และผู้ดูแลที่ไม่ใช่บุคลากรทางการแพทย์ (Caregiver)

ข้อคิดเห็น/บทวิเคราะห์

ปัจจุบัน ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้ส่งออกสินค้าทางการเกษตรและสินค้าอาหารไปยังสหภาพยุโรปเป็นอันดับต้นๆ ของอาเซียน ในปี 2563 สินค้าหมวด SITC 0, 1 และ 4 (อาหารและสัตว์มีชีวิต, เครื่องดื่มและยาสูบ และน้ำมัน ไขมันจากพืชและสัตว์) คิดเป็นร้อยละ 9 ของสินค้านำเข้าทั้งหมดจากประเทศไทยไปยังสหภาพยุโรป จึงนับว่าสินค้าอาหารจากไทยยังมีโอกาสทางการค้าในสหภาพยุโรปอยู่มาก ทั้งนี้ เนื่องจากสหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับสวัสดิภาพและสุขอนามัยของผู้บริโภคอย่างมาก จึงมีการทบทวนระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของสินค้าอุปโภคบริโภคตลอด ผู้ประกอบการไทยที่สนใจจะส่งสินค้าไปขายในอังกฤษและโรมาเนีย ควรติดตามข่าวการควบคุมด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยของอาหารจากคณะกรรมการการยุโรปอยู่อย่างสม่ำเสมอ โดย สคต. บุดาเปสต์ จะรายงานความคืบหน้าเป็นระยะๆ

ตารางต่อไปนี้เป็นกรรบรวมและเปรียบเทียบสถิติการนำเข้าสินค้าทางการเกษตรและสินค้าอาหารจากประเทศไทยมายังประเทศอังกฤษ ประจำปี 2562 และ 2563 ตามลำดับ จำแนกตามระบบฮาร์โมนิซ์

รหัส HS	รายการสินค้า	หน่วย (เหรียญสหรัฐ)	
		2562	2563
20	ของปรุงแต่งทำจากพืชผัก ผลไม้ ลูกนัต หรือจากส่วนอื่นของพืช	1,289,406	2,314,343
21	ของปรุงแต่งเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้	577,069	1,754,751
09	กาแฟ ชา ชามาเต้ และเครื่องเทศ	773,589	397,492
10	ธัญพืช	19,850	163,047
12	เมล็ดพืชและผลไม้ที่มีน้ำมัน เมล็ดธัญพืช เมล็ดพืชและผลไม้เบ็ดเตล็ด พืชที่ใช้ในอุตสาหกรรม หรือใช้เป็นยา ฟาง และหญ้าแห้งที่ใช้เป็นอาหารสัตว์	126,473	152,208
16	ของปรุงแต่งจากเนื้อปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ	156,026	118,745
17	น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล	92,427	94,045
11	ผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมโมเส้เมล็ดธัญพืช มอลต์ สตาร์ช อินูลิน และกลูเทน จากข้าวสาลี	118,349	69,407
03	ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ	55,505	47,636
15	ไขมันและน้ำมันที่ได้จากสัตว์หรือพืช และผลิตภัณฑ์ที่แยกได้จากไขมัน และน้ำมันดังกล่าว ไขมันที่บริโภคได้ซึ่งจัดทำแล้ว ไขที่ได้จากสัตว์หรือพืช	45,057	41,366
19	ของปรุงแต่งจากธัญพืช แป้ง สตาร์ช หรือนม ผลิตภัณฑ์อาหารจำพวกเพสทรี	45,370	31,399
22	เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู	2,460	15,198
07	พืชผักรวมทั้งรากและหัวบางชนิดที่บริโภคได้	1,799	1,287
18	โกโก้ และของปรุงแต่งที่ทำจากโกโก้	0	21
08	ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ เปลือกผลไม้จำพวกส้ม หรือเปลือกแตง	66	4
	รวม	3,303 446	5,200,949

ที่มาของข้อมูล: Eurative.com, European Food Safety Authority, Eurostat, Foodwatch.org,

Mindmegette.hu, Publications Office of the European Union, EUR-Lex & Legal Information Unit

สคต. ณ กรุงบูดาเปสต์

กันยายน 2564

